

Ādažu novada pašvaldības ĒTIKAS KODEKSS

*Izdots saskaņā ar Valsts
pārvaldes iekārtas likuma
72.panta pirmās daļas 2.punktu,
73.panta pirmās daļas 4.punktu
un likuma „Par pašvaldībām”
41.panta pirmās daļas 2.punktu*

I. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. Ētikas kodekss nosaka Ādažu novada pašvaldības (turpmāk – Pašvaldība) domes priekšsēdētāja, priekšsēdētāja vietnieka, deputātu un institūciju amatpersonu un darbinieku (visi iepriekš minētie turpmāk – darbinieki) profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipus, kas jāievēro attieksmē pret darbu, savstarpējā saskarsmē, kā arī attiecībās ar citām institūcijām un sabiedrību.
2. Ētikas kodekss ir Pašvaldības darba organizācijas sastāvdaļa. Tajā noteiktie ētikas un uzvedības principi, normas un ieteikumi ir vienlīdz saistoši visiem Pašvaldības darbiniekiem, neatkarīgi no ieņemamā amata un darba attiecību ilguma.
3. Ētikas kodeksa mērķis ir iedibināt augstus uzvedības standartus darbinieku likumīgai un godprātīgai darbībai sabiedrības interesēs, kā arī novērst jebkādas personiskas ieinteresētības ietekmi uz Pašvaldības lēmumu pieņemšanu.
4. Situācijās, kas nav minētas šajā kodeksā, darbinieks rīkojas saskaņā ar sabiedrībā pieņemtajām vispārējām uzvedības normām.

II. DARBINIEKU PROFESIONĀLĀS ĒTIKAS PAMATPRINCIPI

5. Darbinieka rīcībai jāsaņemas ar vispārējām ētikas vērtībām un principiem, kā arī jāatbilst normatīvo aktu prasībām.
6. Darbiniekam jāievēro šādi profesionālās ētikas pamatprincipi – **taisnīgums, godīgums, atbildīgums un atklātība.**
7. **Taisnīguma** pamatprincipa ievērošanai darbinieks:
 - 7.1. aizstāvēt savu viedokli, veicot savus amata pienākumus un pieņemot lēmumus savas kompetences ietvaros, balstās uz pārbaudītu informāciju un objektīviem faktiem, to godīgu interpretāciju un argumentāciju, neizrādot labvēlību vai sniedzot nepamatotas privilēģijas kādai personai;
 - 7.2. balstās uz augstu tiesisko apziņu, rīkojas profesionāli, tikai un vienīgi saskaņā ar normatīvajiem aktiem un vispārējiem tiesību principiem;
 - 7.3. ir paškritisks – ja kļūdījies, atzīst savas kļūdas, cenšas tās labot, atvainojas par neētisku rīcību, ja tādu pieļāvis.

8. **Godīguma** pamatprincipa ievērošanai darbinieks:
 - 8.1. pieņem lēmumus vienīgi sabiedrības interesēs;
 - 8.2. neizmanto savas amata priekšrocības un varu personīgā labuma gūšanai sev vai citai personai, norobežojas no atsevišķu personu un šauru ekonomisko grupu interesēm, kuras ir pretrunā ar vietējās sabiedrības kopīgo labumu;
 - 8.3. neizmanto iegūto konfidenciālo informāciju savās privātajās vai citu personu privātajās interesēs;
 - 8.4. nepieļauj interešu konflikta rašanos. Darbinieks atsakās no savu pienākumu veikšanas visos gadījumos, kad ētisku apsvērumu dēļ varētu tikt apšaubīta darbinieka darbības objektivitāte un neitralitāte. Ja konstatēts interešu konflikta fakts, darbinieks nekavējoties rīkojas, lai novērstu tā rašanās cēloņus;
 - 8.5. nepieņem jebkādas tiešas vai netiešas dāvanas, izklaides piedāvājumus, labvēlības vai pateicības izpausmes, kas pielīdzināmas dāvanai, ja tās saistītas ar darba pienākumu pildīšanu. Sadarbības partneru un citu personu dāvinājumi (kas pasniegti oficiālo vai darba vizīšu laikā ārvalstīs vai Latvijā, darbiniekam kā Pašvaldības pārstāvim valsts svētkos, atceres vai atzīmējamās dienās), ja tiem nav suvenīra raksturs, ir Pašvaldības īpašums.
9. **Atbildīguma** pamatprincipa ievērošanai darbinieks:
 - 9.1. amata pienākumus veic atbildīgi, izmanto savas zināšanas, prasmes, iemaņas un darba pieredzi, lai sasniegtu profesionāli visaugstāko rezultātu, kā arī izrāda pašiniciatīvu un izsaka priekšlikumus Pašvaldības darba pilnveidošanai;
 - 9.2. atbildīgi izturas pret savu darbību pašvaldībā un pret Pašvaldības iedzīvotājiem un citām personām, kas vēršas pie darbinieka;
 - 9.3. nepārvērtē savas darbaspējas, kvalifikācijas līmeni vai iegūto pieredzi;
 - 9.4. nenoniecina citu darbinieku darbu;
 - 9.5. neiesaistās darbībā, profesijā vai pasākumā, kas var radīt šaubas par viņa godprātību, objektivitāti un neatkarību, vai negatīvi iespaidot Pašvaldības reputāciju;
 - 9.6. sniedz informāciju tiešajam vadītājam vai Ētikas komisijai par šī kodeksa pārkāpumiem, ko izdarījuši citi darbinieki, gadījumiem, kad tam liek rīkoties nelikumīgi, neētiski vai veidā, kas saistīts ar sliktu pārvaldību. Iestādes vadība ir atbildīga, lai darbiniekam, kas pamatoti un labticīgi ziņo par jebkuru no iepriekšējā punktā minētajiem gadījumiem, netiek nodarīts nekāds kaitējums.
10. **Atklātības** pamatprincipa ievērošanai darbinieks:
 - 10.1. drīkst izpaust informāciju tikai saskaņā ar normatīvo aktu prasībām par tās atklātību vai konfidencialitāti;
 - 10.2. nesniedz nepatiesu vai maldinošu informāciju;
 - 10.3. neatbalsta prettiesisku rīcību, nepieļauj šādas rīcības slēpšanu, uztur pastāvīgu un atklātu saikni ar sabiedrību, pēc iespējas arī tiekoties ar pašvaldības iedzīvotājiem un izmantojot plašsaziņas līdzekļu iespējas.

III. DARBINIEKA UZVEDĪBAS PAMATPRINCIPI

11. Darbinieks izturas ar cieņu pret Pašvaldību un ir lepns par iespēju strādāt institūcijā, apzinoties, ka viņa darbs veicina novada uzplaukumu un iedzīvotāju labklājību. Darbinieks rīkojas tā, lai tiktu vairota sabiedrības uzticība Domei.

12. Pašvaldības oficiālo viedokli plašsaziņas līdzekļiem pauž tikai tie darbinieki, kuri saņēmuši Pašvaldības priekšsēdētāja, priekšsēdētāja vietnieka vai izpilddirektora pilnvarojumu šādai rīcībai.
13. Darbinieks atturas publiski paust tādu viedokli, kas ir pretējs vai nesavienojams ar institūcijas darbības mērķiem.
14. Šī kodeksa 12. un 13.punkts neattiecas uz domes deputātiem, kuriem ir tiesības brīvi izteikties un paust savu personīgo viedokli.
15. Publiski paužot atšķirīgu nostāju kādā jautājumā, personiskais viedoklis nepārprotami ir nošķirams no Pašvaldības oficiālā viedokļa.
16. Darbinieks nepieļauj savu kolēģu goda vai cieņas aizskaršanu, pazemošanu, publisku kritiku vai cinisku attieksmi. Uz kļūdām darba procesā norāda personīgi. Jāvērtē kolēģa darba rezultāti, nevis viņa personība vai uzskati.
17. Darbinieki nošķir privāto dzīvi no darba attiecībām un neizmanto darba laiku, kā arī padotā un vadītāja attiecības privātās dzīves problēmu risināšanai. Darbinieki neizmanto savtīgos nolūkos padotā un vadītāja koleģiālās attiecības, kolēģu nekompetenci, kļūdas vai pieredzes trūkumu.
18. Darbinieks sadarbojas ar kolēģiem, sniedzot un saņemot nepieciešamo palīdzību profesionālo pienākumu izpildē un ļaunprātīgi neizmanto kolēģu uzticēšanos.
19. Saskarsmē ar iedzīvotājiem, amatpersonām, kā arī citām personām darbinieks izturas ar cieņu, apzinoties viņu tiesības un pienākumus, respektējot citu uzskatus un intereses. Darbinieks ir laipns un pieklājīgs, nelieto aizskarošus, apvainojošus izteicienus, neaizskar personas godu un nepazemo viņu, neizturas ciniski pret viņa vēlmēm un vajadzībām, uzskatiem un pārliecību.
20. Darbinieks izvairās no augstprātīgas un autoritāras rīcības, uzklausa citu viedokli, izvērtē iespējas to izmantot sabiedrības interesēs, ievēro demokrātijas normas un koleģialitātes principus.
21. Darbinieks kopj savu runas un valsts valodas prasmi, nelieto tādus izteikumus un neatbalsta tādu rīcību, ko var uztvert kā aicinājumu uz pretlikumīgu rīcību.
22. Ārpus darba laika darbinieks izvēlas tādu uzvedības stilu, kas sabiedrībā nerada šaubas par viņa spējām godprātīgi veikt savus amata pienākumus.

IV. DARBINIEKA ĒTISKAS UZVEDĪBAS NOTEIKUMI KOMUNIKĀCIJĀ AR LOBĒTĀJIEM

23. Lobētājs ir fiziskā persona vai privāto tiesību juridiskā persona, kas, savu vai citu privātpersonu interešu vadīta, par atlīdzību vai bez tās veic lobēšanu – apzināti un sistemātiski komunicē ar publiskās varas subjektiem nolūkā ietekmēt lēmumu pieņemšanas procesu noteiktu privātpersonu interešu īstenošanai.
24. Darbiniekam ir pienākums:
 - 24.1. publiskot informāciju par lobētāju, ar kuru ir notikušas konsultācijas vai no kura ir saņemta informācija, kas attiecas uz jautājumu, par ko darbinieks ir bijis atbildīgs sagatavot vai pieņemt lēmumu, ka arī pēc pieprasījuma darīt zināmu priekšlikuma saturu. Informāciju darbinieks publisko, ievietojot to pašvaldības mājas lapā un norādot normatīvo aktu projektu anotācijā (paskaidrojuma rakstā), sniedzot šādus datus par lobētāju:
 - 24.1.1. vārds, uzvārds, juridiskās personas, ko lobētājs pārstāv, nosaukums;

- 24.1.2. konkrēta lēmuma sagatavošanas process, saistībā ar kuru lobēšana ir notikusi (jānorāda joma, uz kuru priekšlikums ir bijis vērsts);
 - 24.1.3. kādā veidā notikusi komunikācija ar lobētāju (tikšanās, sarakste, vai cits veids); ja lēmuma pieņemšanas gaitā atklājas, ka lēmums var skart darbinieka vai viņa ģimenes locekļu ekonomiskās intereses, publiskot šo informāciju, lūdzot kompetences ietvaros augstākstāvošai amatpersonai vai institūcijai sevi atstatīt no turpmākas dalības lēmuma pieņemšanā;
 - 24.2. nodrošināt, ka visiem lobētājiem, kas ir ieinteresēti konkrētā jautājuma izlemšanā, ir dotas vienlīdzīgas iespējas tikties ar lēmuma pieņēmējiem un sagatavotājiem un saņemt nepieciešamo informāciju;
 - 24.3. izvērtēt ikvienu ielūgumu vai viesmīlības piedāvājumu, kas saņemts, pildot amata pienākumus, ņemot vērā to, kāds labums no šādu ielūgumu pieņemšanas ir pašvaldībai un vai tas nav saistīts ar ieinteresētību panākt kādu labvēlību piedāvātajam lēmuma pieņemšanas procesā;
 - 24.4. pieņemot lēmumu, ņemt vērā visas vietējās sabiedrības intereses, ne tikai tās, kuras aizstāv lobētājs.
25. Darbiniekam ir aizliegts:
- 25.1. neievērojot vienlīdzības principu, kādam no lobētājiem nodrošināt īpašas priekšrocības, ja vien to īpaši neparedz tiesību akts vai līgums, salīdzinot ar citām ieinteresētajām pusēm, tai skaitā vienu no lobētājiem īpaši informējot par viņu interesējošo jautājumu loku, nodrošinot piekļuvi lēmuma pieņēmējiem vai citus labumus;
 - 25.2. pieņemt no lobētāja vai organizācijas, kas algo lobētāju, dāvanas, viesmīlības piedāvājumus vai citus labumus savām vai ģimenes locekļu vajadzībām vai arī organizācijai, ar ko viņš ir saistīts. Ar citiem labumiem tiek saprasti arī transporta, izmitināšanas, ēdināšanas pakalpojumu un dzērienu apmaksa vai jebkāda cita veida materiālie labumi;
 - 25.3. izmantot sava amata priekšrocības un personiskos kontaktus, lai kādam no lobētājiem nodrošinātu piekļuvi augstākstāvošām amatpersonām, kas ir atbildīgas par lobētāja interesēs esošo lēmumu pieņemšanu;
 - 25.4. maldināt lobētāju, radot iespaidu, ka darbinieks var nodrošināt lobētājam piekļuvi valsts valdības locekļiem vai augstākstāvošām amatpersonām vai arī ietekmēt viņu pieņemto lēmumu;
 - 25.5. lūgt lobētājiem vai organizācijām, kuras algo lobētāju, materiāli atbalstīt institūcijas, kurā darbinieks ir nodarbināts, rīkotos pasākumus vai organizāciju, ar kuru darbinieks ir saistīts;
 - 25.6. par atlīdzību vai bez tās pārstāvēt indivīdu, komersantu vai organizāciju kā lobētājam valsts vai pašvaldību institūcijā.

V. ĒTIKAS KODEKSA NORMU PĀRKĀPUMU IZSKATĪŠANA

26. Dome izveido Ētikas komisiju, kuras nolikumu apstiprina domes sēdē.
27. Ētikas normu pārkāpuma gadījumā personām ir tiesības iesniegt sūdzību tā darbinieka tiešajam vadītājam, kura padotais ir pārkāpis ētikas normu, bet par domes deputātu – domes priekšsēdētājam. Ja tiešais vadītājs radušos problēmu nevar vienpersoniski un objektīvi atrisināt, tad viņš vēršas pie domes priekšsēdētāja ar lūgumu nodot minētā jautājuma izskatīšanu Ētikas komisijai. Ja domes priekšsēdētājs attiecībā uz novada deputātu radušos problēmu nevar vienpersoniski un objektīvi atrisināt, tad domes

priekšsēdētājs sagatavo lēmuma projektu par jautājuma nodošanu izskatīšanai novada domes sēdē, ievērojot normatīvajos aktos noteikto lēmumu projektu izskatīšanas kārtību.

28. Ētikas komisija izskata sūdzības un iesniegumus par Pašvaldības darbinieku (izņemot deputātus) pieļautajiem Ētikas kodeksa un sabiedrībā pieņemto uzvedības normu pārkāpumiem.
29. Ja saņemta sūdzība par Ētikas komisijas locekli, Ētikas komisijas loceklis, par kuru saņemta sūdzība, nepiedalās sūdzības izskatīšanā.
30. Pieņemtie lēmumi par pieļautajiem Ētikas kodeksa un sabiedrībā pieņemto uzvedības normu pārkāpumiem tiek publicēti pašvaldības laikrakstā „Ādažu Vēstis” vai domes interneta mājaslapā.

VI. NOSLĒGUMA JAUTĀJUMI

31. Ētikas kodekss ir darba attiecību neatņemama sastāvdaļa.
32. Darbinieki tiek iepazīstināti ar Ētikas kodeksu un ar parakstu apliecina, ka ievēros to.

Domes priekšsēdētāja vietnieks

P.Balzāns